

Περίληψις της 'Ετησίας 'Ενθέσεως του Τμήματος
Δασών του 'Υπουργείου Γεωργίας ήας Φυσικής
Πόρων διά το έτος 1973.

Οι κυρώτεροι στόχοι ήας έπιειδιάξεις του Τμήματος Δασών ήατά
το 1973 ήσαν οι άιδλουσιοι:-

- (1) 'Η προστασία των δασών ήαν των πυριαίων ήας ήαν άλλων
έχθρων.
- (2) 'Η δασονομική ήαλλιέργεια των συστάδων.
- (3) 'Η άναδάσωσις ήαμένων έκτασεων ήας ή δέσωσις γυμνών
τοιούτων.
- (4) (ι) 'Η παραγωγή ξυλείας ήας άλλων δασινών προϊόντων.
(ιι) 'Η παραγωγή δασινών ήας άλλων ήαλλωπιστινών φυτών.
- (5) 'Η προστασία του περιβάλλοντος ήας ή παροχή άναψυχής
της τοιούτων.
- (6) 'Η έκπαρσης Κυπρών ήας 'Αλλοδαπών Δασοπόδων.
- (7) 'Η Διαχείριση των Δασών ήας Δασινών έκτασεων.
- (8) 'Η συνέχισης ήας έπειτασις των Δασινών 'Ερευνών.
- (9) (ι) 'Η διάνοιξης νέων δασινών όδων ήας ή βελτίωσις των
ύφιστα μένων.
(ιι) 'Η συντήρησης ήας βελτίωσις των τηλεπινοιηνών.
(ιιι) 'Η ήατασιευή νέων ήατοινών ήας ή συντήρησης
των ύφιστα μένων.
- (10) 'Η έξασφάλισης ήαπασχολήσεως είς παράδοσοβίους πληθυσμούς.

Διά την έκπλήρωσην των στόχων ήας έπιειδιάξεων του Τμήματος
ένειρθησαν πιστώσεις ύφους £378,314.000 μέλις ήαν του Τακτινού
Προϋπολογισμού ήας £181,385.000 μέλις ήαν του Προϋπολογισμού
Αναπτύξεως. Έδαπανήθη δέ το ποσό των £355,003.000 μέλις ήας
£151,693.000 μέλις ήατιστοίχως ήτοι το δαπανηθέν συνολικό ποσό
£506,696.000 μέλις.

1. Προστασία

Άι πυριαίας ήατά τούς θερινούς μήνας είναι δ μεγαλύτερος
ηας σοβαρώτερος ήενδυνος διά τά δάση μάς, λόγω του παρατεταμένου
ηας μέ σπάνιαν βροχόπτωσιν θέρους. Υπό του Τμήματος ήληφθησαν
τά άιδλουσια μέτρα διά την πρόληψη ήας ήαταπολέμησην των.

- (α) Κατά το 1973 ήλειτούργησε έπιειτυχώς Σάμα Δασοπυροσβεστών
ή δύναμις του διοίου ήατηρχετο είς 55 ήατρας.
- (β) Έπηνδρόθησαν 16 πυροφυλάκια έγιατεστημένα ήαί ήουνοιορφών
διά την ήμεσον έπιεισήμανσιν των πυριαίων.
- (γ) Κατεσιευάσθησαν νέοι στενοί δρόμοι προσπελάσεως μήνους
21,49 μέλιαν ήας ήατραποί μήνους 17,45 μέλιαν.
- (δ) Έδρθησαν ήμιλια είς την 'Εθνική Φρουράν ήας την
Αστυνομίαν ήας ήεισης ήας ήατρετή δημόσιεστης μέσω των
μαζινών μέσων έπιεινων ήας διά την πρόληψη ήας ήατα-
πολέμησην των πυριαίων.

Διά την προστασίαν των Δασών ήδαπανήθη το ποσό των
£49,881.000 μέλις. Παρ' ήλας ήμως τάς προσπαθείας ήας φροντίδας
έν τούτοις έπιεισυνέβησαν 57 δασιναί πυριαίας, αί διοίαι ήατέναυσαν
έκτασιν 1,226 Κυβερνητινών σηματων δάσους προξενήσασιν ζημίας είς
109.000 ήνβ. πόδας ήαπλοίου στρογγύλης ξυλείας. Ήει των ήατηρέω

πυριαίων δύο έλαβον μεγάλας διάστασεις, ήτοι μία είς τό δάσος Λεμεσοσ είς τήν τοποθεσίαν "Αετοφωλιά" ή όποια ιατέναιασε 450 ιυβερνητικάς σιάλας δάσους ή αλλη είς τό δάσος Πάφου είς τήν τοποθεσίαν "Περαβάσα" ή όποια ιατέναιασε 150 ιυβερνητικάς σιάλας δάσους.

2. Δασοιομιτή

Κατά τό ύπορο έπισινδησιν. Έτος άδομη μεγάλη σημασία είς τήν δασοιομιτή περιποίησιν τῶν συστάδων μέ σιοπόρο τήν συντήρησιν τῶν φυτειῶν ηας τήν ποιοτικήν βελτίωσιν τῆς παραγωμένης ξυλείας. "Ετυχεν περιποίησεως έκτασις 7.986 ιυβερνητικάς σιάλας άντε δαπάνης £12,718.000 μίλας.

"Η θυλλογή σπόρων δασινῶν ηας καλλαπιστικῶν δένδρων δια τήν ιάλυψιν τῶν άναγνῶν τοσ Τμήματος ὡς ηας δι'έξαγωγήν έσυνεχίσθη. Συνελέγη ποσότης 2.600 χιλιογράμμων τραχείας πεύης ιυρίως. Ποσότης 1.675 χιλιογράμμων έν τῆς έσοδείας τοσ 1973 ὡς ηας έν παλαιοτέρων έσοδειῶν έξήχη είς τό έξωτερινόν άντε τοσ ποσοσ τῶν £2,463.000 μίλας.

Κατά τό 1973 παρήχθησαν 337.400 δενδρύλλια ηας ούτω δ συνολικός άριθμός δενδρύλλων είς τά δασινά φυτώρια έν τῆς παραγωγής τοσ 1973 ὡς ηας έν τῆς παραγωγής προηγουμένων έτῶν άνηλθε είς 801.580. Εξ αύτῶν 80.500 έφυτεύθησαν ύπορο τοσ Τμήματος, 291.620 έπαλήθησαν είς άλλα Κυβερνητικά Τμήματα/γείς τό ιοινόν, ηας 39.850 άδομησαν δωρεάν είς διάφορα σχολεῖα, ιοινδητας, έδρυματα ηλπ. δια τήν δενδροφύτευσιν δημοσίων ή ιοινοτικῶν χώρων.

3. Αναδάσωσις

"Η άναδάσωσις γυμνῶν έκτάσεων ὡς ηας ή συμπλήρωσις τῶν διαινένων μετά άπορούλων έσυνεχίσθη, θμως είς περιορισμένην ιλέμανα λόγω τῆς άνομηρίας. Κατά τό 1973 έναλλιεργήθη διατεί έκτασις 1.654 ιυβερνητικῶν σιάλων άντε τοσ ποσοσ τῶν £18,790.000 μίλας, άνεδασθησαν δέ 1.622 ιυβερνητικάς σιάλας. Προσπάθειαν ηατεβλήθησαν δια τήν έξαπλωσιν τῆς Τραχείας, Μαύρης ηας Ήμέρου Πεύης, τοσ Εύναλύπτου ηας τῆς Κέδρου, είς τά ηατάλληλα βεβαίως ηαιματεδαφικά περιβάλλοντα.

4. Παραγωγή ηας Κατανάλωσις

"Η παραγωγή ξυλείας ὡς ηας ή προμήθεια τῆς έπιτοπού δασινής βιομηχανίας δια δασινῶν προϊόντων έσυνεχίσθη ηας ηατά τό ύπορο έπισινδησιν. Έτος ίνανοποιητικῶς. "Υλοτομήθησαν. ηας διετέθησαν είς τήν δασινήν βιομηχανίαν έν τῶν ιρατικῶν δασῶν 1.190.000 ιυβ. πόδες άφλοισου στρογγύλης ξυλείας ηας 306.800 ιυβ. πόδες ηαυσοξύλων ηας έν τῶν ίδιωτικῶν δασῶν 183.000 ιυβ. πόδες άφλοισου στρογγύλης ξυλείας ηας 47.000 ιυβ. πόδες ηαυσοξύλων.

Τό Τμήμα Δασῶν είσεπραξε ηατά τό 1973 £147,037.000 μίλας έν τῆς παλήσεως ξυλείας. "Η μέση τιμή παλήσεως τῆς ύγειος άφλοισου στρογγύλης ξυλείας ένυμαζετο περί τά 140 μίλας ηατά ιυβ. πόδα έν συγκρίσει μέ 120 μίλας ηατά ιυβ. πόδα ηατά τό 1972. "Η μέση τιμή παλήσεως τῆς έλαττωματικής ξυλείας πάρεμεινε σταθερά ήτοι 80 μίλας ηατά ιυβ. πόδα.

Κατά τό 1973 ένσήχη έν του έξωτερινοσ ξυλεία ή προϊόντα αύτῆς άξεις £9,600,000.000 μίλας περίπου έν συγκρίσει μέ £7,439,000.000 μίλας ηατά τό έτος 1972.

5. Φυσικού Περιβάλλοντος

Τό Τμήμα Δασών συνέβαλε τά μέγιστα εντός την ύπό του
'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων άναληφθείσαν προσπάθειαν
διά την προστασίαν του Φυσικού Περιβάλλοντος διά ποικίλων
δραστηριοτήτων ιυριάτεραι ταν όποιων ήσαν αινδλουθοί:-

- (α) 'Ανελήφθη ύπό του Τμήματος προκαταρτική έργασία διά τόν διαχωρισμόν ταν Κρατικών Δασών εντός Μονέμων δασινάς περιοχάς, εντός Εθνικά Πάρκα και εντός Ζανας Διατηρήσεως της Φύσεως.
- (β) 'Ο Διευθυντής του Τμήματος προήδρευσε 'Επιτροπών και 'Υπεπιτροπών άσχολουμένων με προβλήματα του Φυσικού Περιβάλλοντος.
- (γ) 'Ο Διευθυντής του Τμήματος συνέδευσε τόν "Εντιμον ή. 'Υπουργόν Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εντός την έξ 'Υπουργών Διάσιεψιν χωρίς-μελάν του Συμβουλίου της Εύρωπης έπειθεμάτων Φυσικού Περιβάλλοντος, ή όποια έλαβεν χώραν εντός Βιέννην άπό της 28ης μέχρι 30ης Μαρτίου, 1973.
- (δ) Τό Τμήμα διά διαλέξεων, έθελοντινών έργασιών, έορτών και διμελέων άπό Ραδιοφώνου και Τηλεοράσεως έντεινε τάς προσπαθείας του διά την έξαπλωσιν του πρασίνου.
- (ε) Διά την βελτίωσιν και έπέντασιν ταν έιδρομεινών χώρων Χαλεύνας, Πλατανιάν, Πασσια-Λειβάδι, Κιονιάν, Μάνδρα του Καμπιού, Σταυρού Ψώνας, Λουμάτων, Κορωνιάς, Αχνας, Σαλαμίνος, Προφήτου Ηλία ήλπ. έδαπανήθη περίπου τό ποσόν ταν £3,000.000 μέλας. Επίσης διά την συντήρησιν των ύφισταμένων έιδρομεινών χώρων έδαπανήθη τό ποσόν ταν £2,900.000 μέλας, τό όποιον παρεχωρήθη ύπό του 'Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας πρός τόν σιοπόν τουτον.

6. Επιπλέονσις

Τό Δασικόν Κολλέγιον Προδρόμου συνεπλήρωσε κατά τό 1973 τό 22ον έτος συνεχούσας λειτουργίας του. Απεφυγήσαν 15 φοιτητάς ένταν όποιων 8 Κύπριοι και 7 Άλλοδαποί κατά τό παρελθόν έτος.

Τό 23ον Ακαδημαϊκόν έτος ήρχισε τόν 'Οιτώβριον του 1973 με 33 φοιτητάς ένταν όποιων 22 Κύπριοι και 11 Άλλοδαποί.

7. Διαχείρισις Δασών και Δασικών έντασεων

Λόγω έπινειμένης άφ'ένδος μέν έντατινοποιήσεως της παραγωγής των Δασών μας πρός τροφοδότησιν της 'Εταιρείας "Δασική Βιομηχανίας Κύπρου Λτδ." και άφ'έτέρου δέ δημιουργίας 'Εθνικών Δασικών Πάρκων άς και έπειτα προστασίας χλωρίδος και Πανεδος, Τό Τμήμα Δασών προέβη εντός έπανακατάταξιν των Δασών άς και εντός έπανειτίμησιν του ξυλαποθέματος και αύξησεως διά μέρος των παραγωγινών δασών τοσ τόπου, έφαρμόσαν ταχείαν δειγματοληπτικήν έρευναν συμφώνων των ιανδνων της στατιστικής έπιστημης.

Πρός τόν σιοπόν τουτον "Αγγλος ενδινός συνηργάσθη άπό του Φεβρουαρίου του 1973 μετά το Κλάδου Προγραμματισμού και Διαχείρισεως. Επίσης δύο Γερμανοί έμπειρογνώμονες παρεχωρήθησαν ύπό της Κυβερνήσεως της 'Ομοσπονδίου Δημοκρατίας της Γερμανίας διά περίοδου ένδος μηνός περίπου. Ούτοι έμελετησαν συναφή πρός την διαχείρισιν των δασών προβλήματα και ύπερβαλον πρός την Κυβέρνησιν των προτερειών διά μελλοντικήν τεχνικήν βοήθειαν πρός τό Τμήμα Δασών. άς πρός την έιμετάλλευσιν των παραγωγινών δασών.

Κατά το 1973 ένοικιασθησαν 39.306 σιάλαι δασικής γῆς διεγεωργινούς καὶ ἄλλους σιοπούς, εἰσεπράχθη δέ το ποσόν τῶν £8,567.000 μίλια. Έξεδθησαν ἐπίσης 10 ἔρευνητικά ἄνδειαν καὶ 13 ἄδειαν διελειτουργίαν λατομεῖαν.

8. Δασικά "Έρευναί"

Κατά το 1973 έσυνεχέσθη ἡ διεζαγωγή πειραμάτων καὶ ἔρευνων διετί τὴν ἔπειλυσιν προβλημάτων σχετιζομένων μὲ τὴν ποιοτινήν βελτίωσιν προστασίαν καὶ ἀγαπτυξίν τῶν δασῶν, ἐδαπανήθη δέ το ποσόν τῶν £2,000.000 μίλια. Αἱ ἔρευναι ἐνάλυψαν προβλήματα σχετιζόμενα μὲ τὴν εἰσαγωγήν σπόρων ζενιτινῶν φυτῶν, δι' ἐμπλουτισμὸν τῆς Κυπριανῆς χλωρίδος, μὲ τὴν δασικήν γενετινήν διετί τὴν παραγωγήν βελτιουμένης ποιειλειας σπόρων καὶ βελτίωσιν τῶν δασοποιιῶν εἰδῶν, ὡς καὶ μὲ προβλήματα προστασίας τῶν δασῶν ἐν μυητών καὶ ἐντόμων.

'Η Δασική Μελισσοκομία ἔσυνεχέσθη καὶ οιατά το ὑπ' ἐπισινδπησιν ἔτος ἐπειραματικής βάσεως διεγεωργίας διεπλατύνθη οιατά πόσον δύναται το Τμήμα νὰ ἐπειτεῖνη τὴν μελισσοκομίαν ἐπειρεταμένης ιλεμανος.

9. Ι. 'Οδοποιία

'Η διάνοιξις περισσοτέρων ὁδῶν καὶ ἡ βελτίωσις τῶν ύφισταμένων ἀποτελεῖ σοβαρόν μέλημα το Τμήματος διετί ἡ ὑπαρξίας ἐνδός καλοσ δασικοσ διειδου ἐξυπηρετεῖ ἀφ' ἐνδός τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐμμετάλλευσιν τῶν δασῶν ἀφ' ἐτέρου τὴν συγνοιωνῶν τῶν παραδασοβίων πληθυσμῶν. Κατά το 1973 οιατεσιευάσθησαν 2,9 μίλια δασικῶν ὁδῶν ἔναντι δαπάνης £5,033.000 μίλια καὶ διεπλατύνθησαν 2,1 μίλια παλαιτῶν δασικῶν ὁδῶν ἀπό 12 εἰς 24 πόδια πλάτος ἔναντι το ποσού τῶν £8,528.000 μίλια. Ειτός τῶν ἀνωτέρω δασικῶν ὁδῶν διηνοίχθησαν ἐκέσης 21,49 μίλια στενῶν ὁδῶν προσπελάσεως δι' ἐξαψωγήν ζυλείας καὶ προστασίαν ἔναντι το ποσού τῶν £18,687.000 μίλια καὶ 17,45 μίλια ἀτραπῶν ἔναντι το ποσού τῶν £1,454.000 μίλια. Κατεσιευάσθη νέα γέφυρα εἰς τὴν τοποθεσίαν Αθάσι ἔναντι δαπάνης £2,930.000 μίλια. Ειτέσης οιατεσιευάσθησαν 6 σωληνωτοί ὁχετοί ἔναντι δαπάνης £2,551.000 μίλια.

ΙΙ. Κατόπιν ἀνακατατάξεως ὥρισμένων δασικῶν ὁδῶν ἡ ὁδὸν προσπελάσεως το διειδον μήνιος τῶν δασικῶν ὁδῶν οιατά το τέλος το έτος 1973 ἀνήρχετο εἰς 812,09 μίλια καὶ τῶν ὁδῶν προσπελάσεως εἰς 176,82 μίλια.

ΙΙ. Τηλεπικοινωνίαι

Το Τμήμα Δασῶν διατήρετ ἀριστα ὄργανωμένον τηλεπικοινωνιαῖν σύστημα διετί τὴν προφύλαξιν καὶ διαχείρισιν τῶν δασῶν. Διετί τὴν συντροησιν τοι οιατά το 1973 ἐδαπανήθη το ποσόν τῶν £8,199.000 μίλια καὶ διετί τὴν ἐπέντασιν καὶ βελτίωσιν τοι το ποσόν τῶν £3,100.000 μίλια. Ειτέσης το Τμήμα ἐφοδιάσθη μὲ 2 νέους ἀσυρμάτους αύτοινήτου καὶ 5 φορητούς ἀσυρμάτους. Νέα ἀσυρμάτος σύνδεσις ἔχει ἐγνατασθή μεταξὺ το δασικοσ Τηλεφωνικού Κέντρου Λευκωσίας καὶ το Τηλεφωνικού Κέντρου Προδρόμου.

Το Τηλεπικοινωνιαῖν διειδυν οιατά το τέλος το έτος 1973 ἀποτελεῖτο ἐν:-

- (α) 436 μίλιαν γραμμῶν (1.359 μίλια τηλεφωνικῶν ήαλωδίων)
- (β) 352 τηλεφωνικῶν συσιευῶν
- (γ) 11 τηλεφωνικῶν ιέντρων
- (δ) 10 ἐνδιαμέσων ραδιοτηλεφωνικῶν σταθμῶν
- (ε) 6 ραδιοτηλεφωνικῶν σταθμῶν ἐλέγχου
- (στ) 62 ἀσυρμάτων αύτοινήτου
- (ζ) 55 φορητῶν ἀσυρμάτων.

Κατά το αύτον έτος εἰσεπράχθη το ποσόν τῶν £1,353.000 μίλια ἀπό τὴν ἐπέντασιν ίδιατινῶν ιλεμανος μέσω το δασικοσ Τηλε-

φωνινού Δικτύου. Έπειπροσθέτως εύσεπράχθη τό ποσόν τών £133.000 μέλς από τήν Αρχήν Τηλεπινοινωνιών Κύπρου, ως ένοικιον διά τήν χρηματοοίησιν τών δασικών γραμμάτων.

11. Δασικά Κτίρια

Κατά τό 1973 άνηγέρθη γραφείον είς τό Δασικόν Φυτώφιον Αθαλάσσης ιαίς αποπερατώθη ή έργατική ιατοινία είς πλατάνια. Διά τήν άνεγερσιν ιαίς τόν έξοπλισμόν τών ως άνω ιτιρίων έδαπανήση τό ποσόν τών £1,800.000 μέλς.

Σημαντινά βελτιώσεις έγιναν είς τήν Πολυνατοινίαν πλατανιών, είς τό γραφείον τού Δασικού Σταθμού Χαλεύνας ιαίς είς διάφορα άλλα δασικά κτίρια άντε το ποσού τών £7,091.000 μέλς.

Τρία παλαιά ιτιρία ιατεδαφίσθησαν ιαίς ούτω ό αριθμός τών δασικών ιτιρίων άνηρχετο ιατά τό τέλος τού 1973 είς 289.

10. Εξασφάλισις απασχολήσεως είς παραδασοβίους πληθυσμούς

Είς τά πλαίσια τής ιονωνιοοικονομιής πολιτειής τού ιράτους, ένφραζομένης ιαίς διά τού Τμήματος Δασών, έξησφαλίσθη ή απασχόλησις τών παραδασοβίων πληθυσμών. Η συγκράτησις τούτων είς τάς έστιας των είχεν εύεργετική έπειδρασιν τόσον διά τήν προστασίαν τών δασών υψηλώς έν πυριανών, δσον ιαίς διά τήν ένμετάλλευσιν των.

Ο συνολινός χρόνος απασχολήσεως τακτικών ιαίς έντάκτων έργατων ιατά τό 1973 άνηλθε είς 466.923 έργασμον ώρας άντε αμοιβής £126,307.000 μέλς.

Εύχαριστία

Η συμβολή τού 'Υπουργείου Γεωργίας ιαίς Φυσικών Πόρων είς τήν ένπλήρωσιν τού δυσιδλού έργου τού Τμήματος, ύπηρξε μεγίστη ιαίς σημαντική, ένφράζονται δέ εύχαριστία. Επίσης ένφράζονται εύχαριστία πρός διά τό 'Υπουργεία ιαίς Κυβερνητικά Τμήματα διά τό πνεύμα συνεργασίας τό δόπον έπειδειξαν, πρός τήν Αστυνομίαν, τήν Εθνοφρουράν, τήν Εύρηνευτικήν Δύναμιν, τήν Αρχήν Τηλεπινοινωνιών, τούς Προσιδπούς, τό Σάμα 'Οδηγών ιαίς πρός άλλους δργανισμούς διά τήν βοήθειαν τήν δόπον προσέφερον πρός τό Τμήμα Δασών.

* * * *

Έψ Λευνασία τή 25η Απριλίου, 1974.

